

ÖZET...

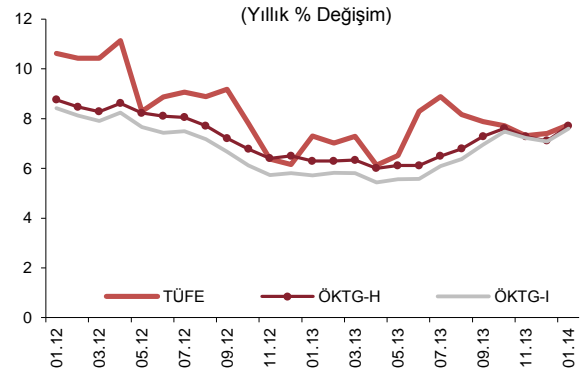
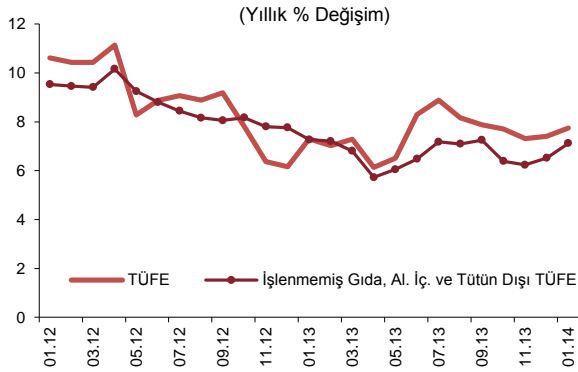
Ocak ayında tüketici fiyatları yüzde 1,98 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 7,75'e yükselmiştir. Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde belirtildiği gibi, aylık enflasyondaki yüksek gerçekleşmede gıda fiyatları, vergi ayarlamaları ve döviz kuru hareketleri etkili olurken çekirdek enflasyon göstergeleri temel mal kaynaklı olarak yükselmiştir. Hizmet enflasyonu ise görece olarak ılımlı seyrini korumuştur.

...DEĞERLENDİRMELER...

Ocak ayında tüketici fiyatları yüzde 1,98 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 7,75'e yükselmiştir. Bu dönemde ÖKTG-H ve ÖKTG-I endekslerinin yıllık artış oranı önceki aya kıyasla sırasıyla 0,59 ve 0,51 puan artarak yüzde 7,70 ve yüzde 7,59 olarak gerçekleşmiştir.

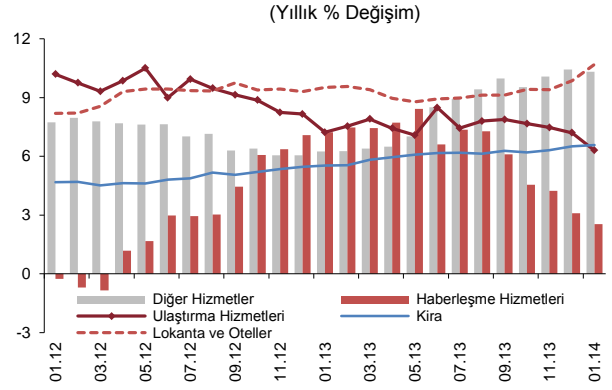
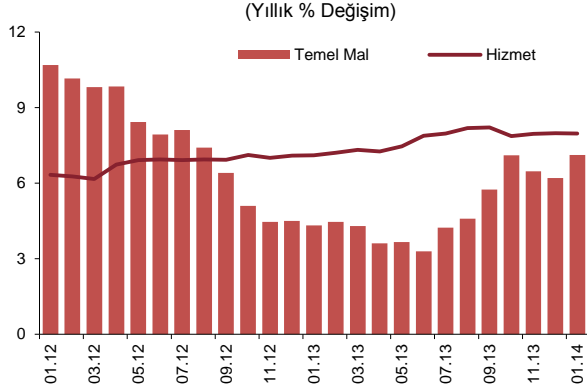
Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, gıda ve temel mal gruplarının katkısı sırasıyla 0,35 ve 0,2 puan artarken enerji ile hizmet gruplarının katkısında belirgin bir değişiklik gözlenmemiştir. Öte yandan, alkollü içecekler ve tütün grubunun katkısı ise, Ocak ayındaki fiyat artışına (yüzde 7,45) karşın, bir önceki yıldaki yüksek baz nedeniyle azalmıştır.

Zincirleme endeks çerçevesinde her yıl başında endekse dahil edilen ürünler ve bu ürünlerin görece payları güncellenmektedir. Bu çerçevede, 2014 yılında hizmet, gıda ve alkolsüz içecekler ile alkollü içecekler ve tütün gruplarının endeks içindeki payı artarken temel mal ve enerji gruplarının payı azalmıştır. Söz konusu değişimler özellikle hizmet grubu ile otomobil kaynaklı olarak temel mal grubunda daha belirgin olmuştur.

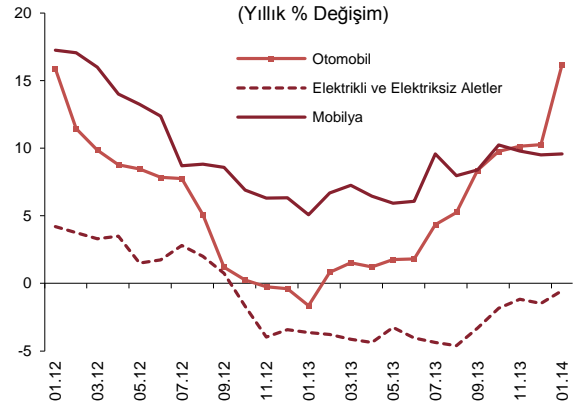
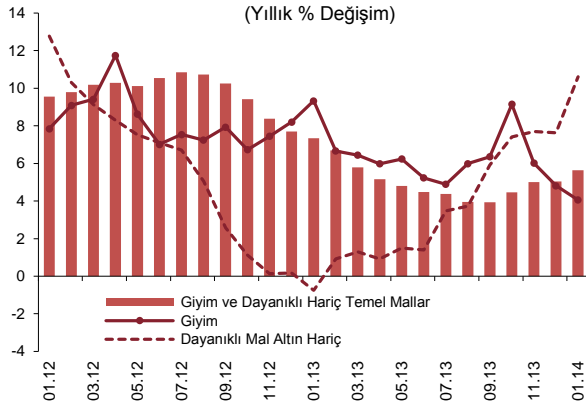

Ocak ayında hizmet fiyatları yüzde 0,93 oranında artarken grup yıllık enflasyonu yüzde 8 seviyesindeki seyrini korumuştur. Alt gruplar bazında incelendiğinde, bu dönemde fiyatların lokanta-otel hizmetleri ile özellikle sağlık hizmetleri kaynaklı olarak diğer hizmetlerde belirgin oranda (sırasıyla yüzde 1,73 ve 1,64) yükseldiği, haberleşme hizmetlerinde ise gerilediği gözlenmiştir. Mevsimsellikten arındırılmış veriler hizmet grubu enflasyonunun ana eğiliminde sınırlı bir artışa işaret etmektedir.

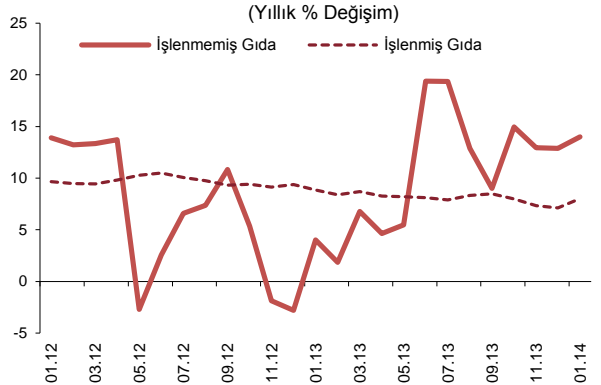
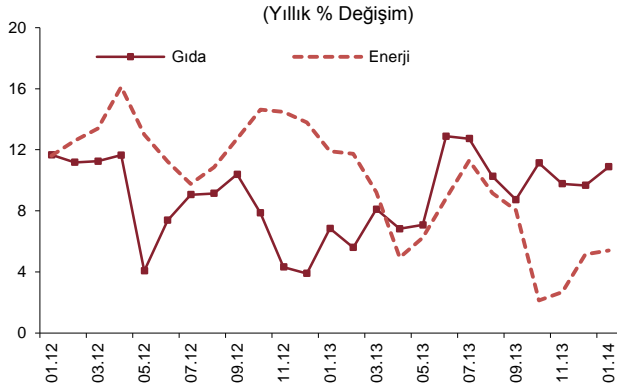
*4 Şubat 2014 tarihinde yayımlanan Ocak Ayı Fiyat Gelişmeleri Raporu, 5 Şubat 2014 tarih ve 5 sayılı TÜİK Kamuoyu Duyurusu ile yapılan düzeltme sonrası güncellenmiştir. Detaylı bilgi için: http://www.tuik.gov.tr//duyurular/duyuru_1645.pdf

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Ocak ayında 0,92 puanlık artışla yüzde 7,12'ye yükselmiştir. Bu gelişmede, Türk lirasındaki değer kaybının yansımaları ve ÖTV artışı ile yükselen giyim dışı temel mal fiyatları belirleyici olmuştur. Ocak ayında otomobil fiyatları yüzde 5,93, beyaz eşya fiyatları ise yüzde 2,66 oranında artmıştır. Öte yandan, giyim fiyatları mevsimsel ortalamalarının üzerinde azalmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 4,06'ya gerilemiştir. Mevsimsellikten arındırılmış veriler bu dönemde temel mal grubu fiyatlarının ivmelendiğine işaret etmiştir.

Ocak ayında enerji fiyatları yüzde 0,75 oranında artmıştır. Bu artışta büyük oranda, uluslararası petrol fiyatlarındaki düşüşe karşın Türk lirasında gözlenen değer kaybı paralelinde yükselen yurt içi akaryakıt fiyatları etkili olmuştur. Sonuç olarak, enerji grubu yıllık enflasyonunda son dönemde gözlenen artış eğilimi korunmuş ve grup yıllık enflasyonu Ocak ayında 0,26 puan artarak yüzde 5,41 seviyesine ulaşmıştır.

OCAK AYI FİYAT GELİŞMELERİ*

6 ŞUBAT 2014

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 1,22 puanlık artışla yüzde 10,89'a yükselmiştir. İşlenmemiş gıda fiyatları bu dönemde yüzde 9,35 oranında artmıştır. Bu gelişmede Ocak ayında yüzde 11,80 oranında artan taze meyve sebze fiyatları ve alt gruplar genelindeki artışlarla yüzde 7,87 oranında yükselen diğer işlenmemiş gıda fiyatları etkili olmuştur. Sonuç olarak, işlenmemiş gıda grubu yıllık enflasyonu bu dönemde yüzde 13,98'e yükselmiştir. Ocak ayında hem ekmek-tahıl hem de ekmek-tahıl dışı işlenmiş gıda fiyatlarında görülen yüksek oranlı artışlara bağlı olarak işlenmiş gıda fiyatları yüzde 1,42 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu yüzde 8,01'e yükselmiştir.

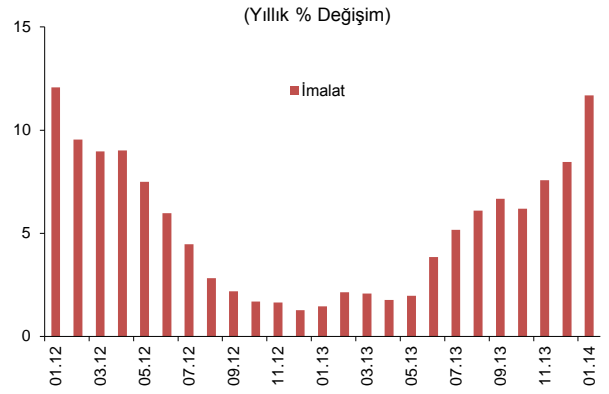
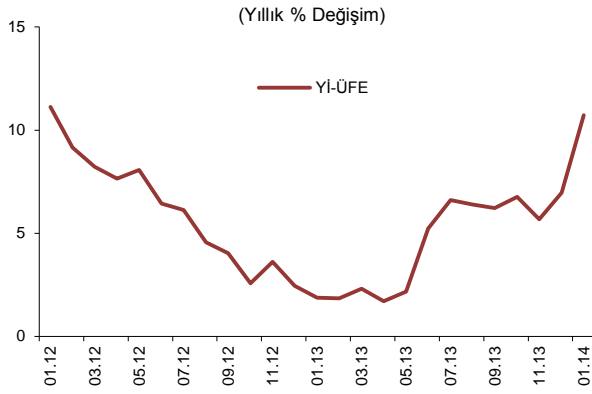
	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ocak 2014	Ocak 2013	Ocak 2014	Ocak 2013
TÜFE	1,98	1,65	7,75	7,31
1. Mallar	2,42	1,91	7,71	7,39
Enerji	0,75	0,50	5,41	11,90
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	5,16	4,00	10,89	6,85
İşlenmemiş Gıda	9,35	8,30	13,98	4,03
Taze Meyve-Sebze	11,80	19,69	0,75	8,44
Diğer İşlenmemiş Gıda	7,87	0,55	24,75	0,93
İşlenmiş Gıda	1,42	0,58	8,01	8,85
Ekmek ve Tahıllar	1,97	0,90	10,88	11,32
Diğer İşlenmiş Gıda	1,10	0,39	6,29	7,39
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,05	1,04	6,31	5,86
Temel Mallar	-0,42	-1,28	7,12	4,32
Dayanıklı Mallar	3,68	0,49	9,56	-0,89
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	3,43	0,64	10,60	-0,75
Alkollü İçecekler ve Tütün	7,45	14,26	3,94	15,35
Altın	8,89	-1,85	-6,77	-3,00
2. Hizmetler	0,93	0,95	7,96	7,10
Kira	0,49	0,42	6,58	5,54
Lokanta ve Oteller	1,73	0,95	10,70	9,52
Ulaştırma Hizmetleri	0,02	0,86	6,31	7,22
Haberleşme Hizmetleri	-0,41	0,14	2,53	7,22
Diğer Hizmetler**	1,64	1,74	10,32	6,25
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,61	0,05	7,12	7,27
ÖKTG-H	0,51	-0,04	7,70	6,29
ÖKTG-I	0,31	-0,17	7,59	5,72

Kaynak: TÜİK, TCMB.

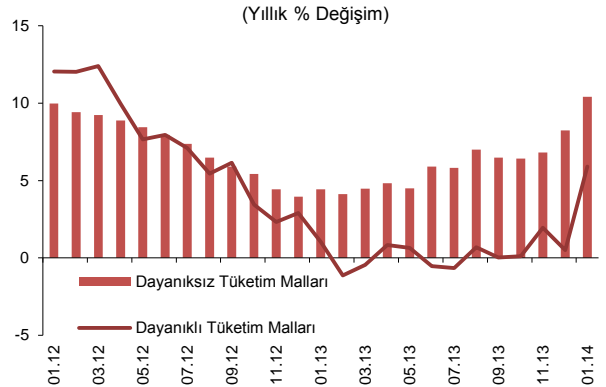
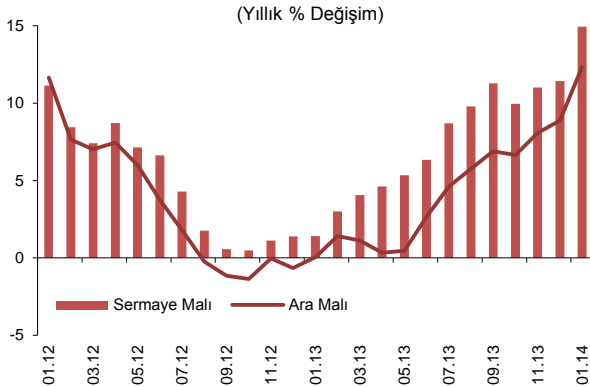
**Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...ÜFE...

2014 yılından itibaren üretici fiyatlarının ölçümünde değişikliğe gidilmiş, ÜFE yerine Yurt İçi ÜFE (Yİ-ÜFE) yayınlanmaya başlanmıştır. Önceki endekse kıyasla en temel farklılık tarım fiyatlarının bu endekste yer almaması ve kullanılan sınıflamanın güncellenmesidir.¹ Buna göre, Yİ-ÜFE Ocak ayında yüzde 3,32 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu 3,75 puan yükselerek yüzde 10,72 olmuştur. Bu dönemde Türk lirasında gözlenen değer kaybının etkisiyle, imalat grubunda alt kalemler geneline yayılan fiyat artışları kaydedilmiştir. İmalat sanayinde özellikle petrol ürünleri, ana metaller ve kimyasal ürünler fiyatlarında yüksek oranlı artışlar gözlenmiştir.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde Ocak ayında tüm ana gruplarda yüksek oranlı fiyat artışları gözlenmiştir. Bu dönemde sermaye ve ara malı gruplarında yıllık enflasyon sırasıyla yüzde 14,94 ve 12,34 olmuştur. Sonuç olarak, özellikle Türk lirasındaki değer kaybıyla 2013 yılının ikinci yarısından itibaren imalat sanayi fiyatlarında gözlenen yüksek oranlı artış eğilimi, önümüzdeki dönemde tüketici fiyatlarında maliyet yönlü baskıların olabileceğine işaret etmektedir.

¹ Detaylı bilgi için bkz. http://www.tuik.gov.tr/duyurular/duyuru_1630.pdf.

...TABLOLAR

Ocak Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2014		2013	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,98	7,75	1,65	7,31
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	24,45	5,16	10,89	4,00	6,85
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,29	7,45	3,94	14,26	15,35
Giyim ve Ayakkabı	7,17	-7,59	4,15	-6,95	9,27
Konut	16,41	0,49	4,62	0,70	10,69
Ev Eşyası	7,52	1,55	6,44	1,08	5,37
Sağlık	2,44	1,86	6,27	0,50	2,10
Ulaştırma	15,54	2,50	11,95	0,50	3,93
Haberleşme	4,70	-0,60	0,62	-0,02	5,88
Eğlence ve Kültür	3,36	1,26	6,25	0,24	1,39
Eğitim	2,26	0,06	10,00	0,10	4,97
Lokanta ve Oteller	6,58	1,73	10,70	0,95	9,52
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,28	2,43	2,96	1,71	8,57

Kaynak: TÜİK.

Ocak Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2014		2013	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	3,32	10,72	-0,18	1,88
Madencilik	3,97	3,68	13,64	2,77	6,89
İmalat	85,93	3,29	11,69	0,29	1,46
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtım	9,31	3,60	-6,96	-1,08	22,79
Su Temini	0,79	1,39	8,33	3,68	10,11

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.